

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ ІЕПСР НАН України)

бульвар Тараса Шевченка, 60, м. Київ, 01032, Україна, тел.: (044) 486-91-27, факс: (044) 486-06-79

27.02.2020 № 01-5/74

На № _____ від _____

Д О В І Д К А

про творчий внесок Омельченко Алли Анатоліївни у цикл наукових праць
«Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій досягнення»

Алла Анатоліївна Омельченко під час виконання циклу наукових робіт з 2015 р. працювала на посаді наукового, а з вересня 2017 р. – старшого наукового співробітника ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», з вересня 2019 р – докторант ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України».

При підготовці циклу А.А. Омельченко було проведено комплексне соціо-еколого-економічне дослідження з обґрунтування теоретико-методологічних підходів та розробки прикладних рекомендацій щодо гарантування природно-техногенної та екологічної безпеки України та її регіонів. Авторами дослідження встановлено, що для покращення екологічної ситуації необхідний перехід від деєкологізованого суспільства до екологічно орієнтованого шляхом поступових комплексних реформ. Це передбачає процес удосконалення економічних, політичних і соціальних механізмів розвитку суспільства, освоєння передових для нинішнього історичного періоду індустріальних та інформаційних технологій, економічних форм, супутніх соціальних і політичних інститутів.

Розкрито сутність поняття екологічної модернізації як однієї з концепцій, що розкривають способи досягнення цілей сталого розвитку. Виділено ключові елементи екологічної модернізації. Виділено екологізацію економічного розвитку як одну з форм екомодернізації. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу до екологізації економічного розвитку, який передбачає запровадження системи заходів щодо зниження навантаження на довкілля і підвищення рівня екологічної безпеки, що полягають у переході від здійснення окремих, і навіть комплексних природоохоронних заходів, до розробки і реалізації концепції всебічної екологізації суспільного виробництва та інших сфер діяльності. Визначено сутність і змістовне поле організаційно-економічного механізму інституціоналізації екологічної безпеки як частини загальної системи управління економікою.

Практична цінність дослідження полягає в адресній спрямованості рекомендацій для регіональних суб'єктів господарювання, державних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а їх реалізація дасть змогу оптимізувати використання наявних державних ресурсів у напрямку підвищення рівня екологічної безпеки. Окремі положення циклу наукових праць «Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій досягнення», зокрема результати були відображені у комплексних розробках ДУ «Інститут еконо-

міки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», відповідно до планів науково-дослідних робіт (довідка № 01-5/65 від 27.02.2020 р.).

Результати циклу наукових праць, викладені в аналітичних і наукових записках, отримали впровадження у практичній діяльності Ради національної безпеки та оборони України (листи №1974/14-6-5-3 від 09.07.2015 р. та №2358/14-6-5-3 від 26.12.2016 р.); Міністерства екології та природних ресурсів України (лист № 01-05/223 від 02.11.2016 р.); Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи ВРУ (лист №04-15/12-1121 від 06.12.2016 р.); Київської міської державної адміністрації (лист № 064-621 від 24.01.2017р.) та ін.

Робота в цілому має вагомим теоретичне, методичне та прикладне значення для вдосконалення розвитку теорії і методології екологічної безпеки. Практична цінність дослідження полягає в адресній спрямованості рекомендацій для регіональних суб'єктів господарювання, державних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а їх реалізація дасть змогу оптимізувати використання наявних державних ресурсів у напрямку гарантування прийняттого рівня природно-техногенної та екологічної безпеки. Розроблені рекомендації дають можливість уповноваженим державним органам влади використати їх для відповідних законопроектів, загальнодержавних і регіональних програм розвитку; здійсненні конкретних заходів по вирішенню завдань модернізації суспільно-економічного розвитку держави та її регіонів; інтеграції у світовий безпековий простір.

Претендент на здобуття премії

А.А. Омельченко

Директор
д.е.н., проф.
акад. НААН України

М.А. Хвесик

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ ІЕПСР НАН України)

бульвар Тараса Шевченка, 60, м. Київ, 01032, Україна, тел.: (044) 486-91-27, факс: (044) 486-06-79

27.02.2020 № 01-5/42

На № _____ від _____

ДОВІДКА

про творчий внесок у цикл наукових праць кандидата економічних наук, наукового співробітника Штогрин Галини Степанівни «Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій досягнення»

У циклі наукових праць розроблено концептуальні засади соціально-екологічного розвитку житлово-комунального господарства в контексті актуальності стимулювання екологізації його суб'єктів та переходу до екологоорієнтованої економіки, що спрямовані одночасно на мінімізацію впливу на довкілля та задоволення зростаючих суспільних потреб для досягнення належного рівня життєзабезпечення й проживання, запропонувати вдосконалену методику оцінки рівня екологізації житлово-комунального господарства та розробити інструменти стимулювання концепції його сталого розвитку.

У дослідженні представлено комплексне дослідження по розробці та обґрунтуванню наукових підходів щодо вирішення проблем екологізації житлово-комунального господарства України та її регіонів, що реалізується в ході вдосконалення системи захисту та розробки ефективних економічних важелів управління. Реалізація пропозицій, поданих у циклі наукових праць, дає змогу оптимізувати використання наявних ресурсів та створити більш сталу систему фінансування поводження з побутовими відходами, створення енергоефективних проєктів будівель, що сприятиме розвитку інфраструктури у цій сфері, залученню додаткових інвестиційних ресурсів та зменшенню негативного впливу на довкілля.

Практична значимість: отримані результати, висновки і рекомендації, що викладені у наукових працях, мають важливе теоретичне, методичне та практичне значення для розвитку стратегічних напрямів екологізації житлово-комунального господарства і

розробки, на наукових засадах, дієвої системи захисту та ефективних організаційно-економічних важелів управління. Практична цінність дослідження полягає в адресній спрямованості рекомендацій для регіональних суб'єктів господарювання, державних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а їх реалізація дасть змогу оптимізувати використання наявних державних ресурсів у напрямку екологізації житлово-комунального господарства, сприятиме створенню більш сталого фінансування сфери поводження з відходами, розвитку інфраструктури, залученню додаткових інвестиційних ресурсів і зменшенню негативного впливу на довкілля загалом.

Таким чином, екологічна модернізація знаменує собою перехід на основі комплексних реформ від деєкологізованого до екологічно орієнтованого суспільства і повинна стати загальнонаціональною стратегією. Вона дозволяє вирішити дві принципово важливі групи завдань: пов'язаних, по-перше, з якісними змінами технологічної бази економіки та її інформаційної складової, а також організаційно-виробничими факторами; по-друге – з переходом на ресурсно-інноваційну стратегію розвитку.

Претендент на здобуття премії

Г.С. Штогрин

Директор
д.е.н., проф.
акад. НААН України

М.А. Хвесик

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ ІЕПСР НАН України)

бульвар Тараса Шевченка, 60, м. Київ, 01032, Україна, тел.: (044) 486-91-27, факс: (044) 486-06-79

27.02.2020 № 01-5/41

На № _____ від _____

Д О В І Д К А

про творчий внесок Каленської Ольги Вікторівни у наукову роботу
«Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій
досягнення»

Каленська Ольга Вікторівна під час виконання наукових робіт за темою «Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій досягнення» з 2012 р. навчалася у аспірантурі, з 2015 року працює на посаді молодшого наукового співробітника в ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України» у відділі проблем економіки земельних і лісових ресурсів.

У представлений науковій роботі Каленською О.В. проведено комплексне дослідження, в якому узагальнено дані про стан ґрунтів в Україні та глобальному масштабі. Здійснено аналіз механізмів управління ґрунтами та відображення їх у політиці регулювання суспільних відносин щодо земель і стимулювання раціонального землекористування. Обґрунтовано необхідність реалізації практики сталого управління земельними ресурсами в Україні, зокрема у напрямку боротьби з деградацією земель та опустелюванням, розроблено фінансово-економічний механізм підтримки сталого землекористування як на національному, так і наднаціональному рівнях, який включає інструменти стимулювання, податкові інструменти та фінансово-економічні гарантії, санкції, компенсації та стягування.

Каленською О.В. здійснено оцінювання впливу екологічної стабільності та землекористування на продуктивність сільськогосподарських угідь та рентабельність агропідприємств Чернівецької області. Визначено коефіцієнти екологічної стабільності агроландшафту, антропогенного навантаження та індекс продуктивності агроландшафтів,

що дають змогу оцінити ступінь їх раціонального використання та трансформації під впливом господарської діяльності.

Також автором проаналізовано сутність і форми децентралізації влади, визначено особливості децентралізації управління природними ресурсами та природокористуванням, обґрунтовано перспективні джерела фінансування місцевих територіальних громад.

Претендент на Премію є автором 34 наукових праць у галузі економіки природокористування та сталого розвитку. Результати циклу наукової роботи викладені в статтях та на наукових конференціях.

Робота в цілому має вагомое теоретичне, методичне та прикладне значення для вдосконалення розвитку теорії і методології екологічної безпеки та економіки природокористування й наукової розробки дієвої системи захисту населення і територій від негативного впливу наслідків функціонування економіки.

Найвні результати дослідження дозволяють удосконалити ефективність діяльності суб'єктів господарювання і державних та місцевих органів влади. Реалізація всіх положень викладених у дослідженні надасть можливість уповноваженим державним органам влади використати їх для розробки нових та вдосконалення існуючих законопроектів і загальнодержавних та регіональних програм розвитку України.

Претендент на здобуття премії

О.В. Каленська

Директор

д.е.н., проф.

акад. НААН України

М.А. Хвесик

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ ІЕПСР НАН України)

бульвар Тараса Шевченка, 60, м. Київ, 01032, Україна, тел.: (044) 486-91-27, факс: (044) 486-06-79

27.02.2020 № 01-5/43
На № _____ від _____

Д О В І Д К А

про творчий внесок Міскевич Ірини Олександрівни у цикл наукових праць
«Модернізація системи екологічної безпеки: складові та інструментарій
досягнення»

Міскевич Ірина Олександрівна під час виконання циклу наукових робіт з 2018 р. навчалася в аспірантурі, з 2018 р. є аспірантом ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України».

При підготовці циклу Міскевич І.О. було проведене комплексне соціо-еколого-економічне дослідження з обґрунтування теоретико-методологічних підходів та розробки прикладних рекомендацій щодо забезпечення природно-техногенної та екологічної безпеки України та її регіонів. Аспірантом було проведено аналіз зарубіжного досвіду забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій. В ході дослідження виявлено, що актуальною є імплементація заходів для вирішення проблеми забезпечення відтворення соціо-еколого-економічних ресурсів у містах і агломераціях України шляхом звернення до означених фінансових інструментів. Для цього запропоновано розробити спеціальні програми використання фінансових інструментів, що сприятимуть акумулюванню коштів у руслі відтворення соціо-еколого-економічних ресурсів. Також одним із перспективних підходів визначено використання альтернативних джерел енергії для забезпечення відтворення екологічних ресурсів у містах і агломераціях України з огляду на можливість не лише зменшення споживання викопного палива різних видів, раціонального використання ресурсів, але й створення додаткових робочих місць, що зрештою знайде відображення у відтворенні соціальних ресурсів.

На основі напрацювань вчених та колег Міскевич І.О. було визначено принципи механізму забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій, здійснено прогноз екологічного розвитку регіонів України, актуалізовані питання щодо удосконалення існуючих методик екологічного прогнозування, проведені розрахунки рівнів екологічної безпеки та екологічної модернізації у регіонах України. Особливу увагу приділено дослідженню територій, найбільш придатних для розміщення тих чи інших видів альтернативних джерел енергії.

В умовах планомірного розвитку економіки України, подолання кризових явищ та євроінтеграції особливої актуальності набуває проблема збереження довкілля. Особливо це стосується міст та агломерацій, де значні концентрації населення. Робота

в цілому має вагомe теоретичне, методичне та прикладне значення для вдосконалення розвитку теорії і методології гарантування екологічної безпеки і наукової розробки дієвої системи захисту населення і територій від негативного впливу наслідків господарювання.

Наявні результати дослідження дозволяють удосконалити ефективність діяльності суб'єктів господарювання і державних та місцевих органів влади. Реалізація основних положень, викладених у дослідженні, надасть можливість уповноваженим державним органам влади використати їх для розробки нових та вдосконалення існуючих законопроектів і загальнодержавних та регіональних програм розвитку України.

Претендент на здобуття премії

I.O. Міскевич

**Директор
д.е.н., проф.
акад. НААН України**

М.А. Хвесик